

Núm. de Causa: 6000154/2015
Núm. de Rotlle: TSJP-0000016/2016

AUTE 63-2016

PARTS:

Recurrent: Sr. A.P.A.
Advocat: Sr. E.C.A.

Recorregut: Mgfc. MINISTERI FISCAL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: M. I. Sr. Yves PICOD
Magistrats: M. I. Sra. Marie CONTE
M. I. Sra. Fátima RAMÍREZ SOUTO

Andorra la Vella, nou d'agost de dos mil setze.

En l'incident de nul·litat d'actuacions interposat per la representació processal del Sr. A.P.A., contra l'Aute de data 18 de juliol de 2016 (núm. 58-2016) dictat per aquest Tribunal Superior de Justícia, Sala Penal, en la causa i rotlle de referència, és ponent la magistrada **M. I. Sra. Marie CONTE**, la qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar Aute de data 18 de juliol de 2016, per quin s'acordà:

“1.- Estimar el recurs d'apel·lació interposat pel Mgfc. Ministeri Fiscal.

2.- Revocar l'Aute d'1 de març de 2016 dictat pel M.I. Tribunal de Corts en la causa de referència en el sentit de donar lloc a la demanda d'extradició del Sr. A.P.A., nascut el dia X2 de gener del 19XX a X (França), fill de R. i d'O., de nacionalitat francesa amb passaport núm. 05XXXXXX, sol·licitada per l'Estat francès, per raó de la seva condemna per sentència ferma dictada per Tribunal Correctionnel d'A. (França) en data 9 d'octubre del 2012, a la pena quatre mesos de presó com autor responsable d'un delictes d'abandó de família, per impagament de pensions d'aliments, tipificat als articles 227-3 i 227-29 del Codi Penal francès, per fets succeïts entre els mesos de desembre del 2.009 i març del 2010.

3.- Declarar d'ofici les costes processals causades pel recurs.”

II.- RESULTANT: que contra el dit aute la representació lletrada del Sr. A.P.A. formula incident de nul·litat d'actuacions per vulneració dels drets fonamentals a la defensa i a l'assistència lletrada, al procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en dret i a un tribunal imparcial determinat per la llei, continguts a l'article 10 de la Constitució i, per extensió, als articles 6.1, 6.2, 6.3.b, 7 i 17 de la Convenció per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de 7 de novembre de 1950.

1.- Manifesta que s'ha vulnerat el dret a la defensa i assistència lletrada per quant resta acreditat en autes que el seu defensat no va disposar d'assistència lletrada en els procediments substanciats a França contra ell, que no se li va informar de l'existència dels mateixos un cop fixada la seva residència al Principat o que, un cop informat, tampoc va tenir temps ni facilitats suficients per preparar la seva defensa davant els tribunals francesos.

Al·lega que aquesta Sala –de forma deliberada– ha deixat d'aplicar aquest dret fonamental a fi de donar compliment a la petició d'extradició efectuada per l'Estat francès.

2.- Respecte a la vulneració del dret a un tribunal imparcial predeterminat per la Llei, reconegut a l'article 10.1 de la Constitució, estima que la resolució no fou dictada per un tribunal andorrà aplicant la legislació andorrana, sinó per un tribunal francès aplicant legislació francesa.

Així, afirma que la Sala Penal resolgué a favor de l'Estat francès perquè dos magistrats de la mateixa exerceixen o van exercir com a magistrats a França, i perquè el tercer magistrat, encara que no és francès, s'ha incorporat al Tribunal fa pocs mesos i, *"a data d'avui, encara no coneix com a jurista amb la deguda amplitud ni la jurisprudència ni les lleis andorranes, motiu pel qual, s'ha deixat intoxicat en el seu parer professional pels dos altres magistrats francesos formant part del tribunal alhora de dictar la resolució avui impugnada"*.

3.- Pel que fa a la vulneració del dret al procés degut, insisteix en que la derogació del recurs de suplicació en mèrits de la Disposició final de la Llei qualificada de modificació del Codi de Procediment Penal no permetia al Mgfc. Ministeri Fiscal interposar recurs d'apel·lació contra l'aute resolutiu de la petició l'extradició dictat pel M.I. Tribunal de Corts i, per tant, dit recurs no s'hauria d'haver admès.

4.- Pel que fa a la vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, al·lega que l'aute impugnat està bàsicament fonamentat en dret francès, deixant de banda el contingut del dret andorrà amb l'única finalitat d'acordar l'extradició del seu defensat i complir amb les autoritats franceses.

III.- RESULTANT: que el Mgfc. Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació total del present l'incident de nul·litat d'actuacions formulat per la representació lletrada del Sr. A., en no derivar-se de l'examen de les actuacions cap vulneració del dret fonamental a la jurisdicció.

1.- Observa que en el seu escrit, l'instador del present incident de nul·litat d'actuacions no al·lega cap vulneració del dret a la defensa i a l'assistència lletrada produïda en el marc del procediment previst per la Llei qualificada d'extradició i que s'ha substanciat davant els tribunals ordinaris andorrans sota el número de causa 6000154/2015 i de rotlle TSJP-0000016/16, sinó que l'eventual vulneració a què fa referència és respecte al procediment seguit a l'estranger la resolució del qual fomenta la petició d'extradició, essent aquesta una discussió de fons que no es pot emmarcar dins de l'objecte de l'incident de nul·litat establert a les disposicions de l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials.

2.- S'oposa també a l'existència d'una vulneració del dret a la jurisdicció en la seva vessant del dret a un tribunal imparcial.

Aprecia, substancialment, que la pretesa manca d'imparcialitat del Tribunal al·legada per l'adversa està fonamentada en simples raons de nacionalitat dels magistrats i no pas en cap dels motius per a la seva recusació. Observa la peculiaritat del sistema judicial andorrà en el qual la majoria dels magistrats de segona instància són de nacionalitat francesa o espanyola, no essent aquest contrari ni a la Constitució ni a la Convenció Europea per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, afegint que dita peculiaritat per sí sola no té transcendència constitucional en el procediment d'extradició.

3.- També s'oposa a la inadmissibilitat del recurs d'apel·lació formulat al·legada com a motiu de nul·litat, remetent-se al contingut de l'Aute dictat per aquesta Sala el 3 de juny de 2016, per quin ja es resolgué aquesta qüestió.

4.- Finalment s'oposa a que la resolució ara impugnada estigui essencialment fonamentada en dret francès i no en dret andorrà.

En un procediment d'extradició, per a donar-ne compliment, el tribunal del país requerit ha d'analitzar el compliment de les condicions previstes per la llei, algunes de les quals –com el cas d'autes– comporten l'examen de les lleis de l'Estat peticionari, a fi de garantir que les mateixes no són contràries a l'ordre públic nacional i internacional. I en l'aute impugnat, aquesta Sala feu un examen minuciós de la llei francesa a fi de motivar llargament les raons per les quals no es va vulnerar el dret a la defensa d'A. i fonamentar la seva extradició.

Finalment aprecia que el dret a la jurisdicció del qual l'adversa estima la seva vulneració no implica el dret a obtenir una resposta favorable als interessos del peticionari, sinó a una resposta conforme a les normes legals i constitucionals en vigor.

FONAMENTS DE DRET

A.- DRET A LA DEFENSA I ASSISTÈNCIA LLETRADA

I.- CONSIDERANT: seguint l'ordre d'al·legacions establert pel promotor del present incident de nul·litat d'actuacions, en primer lloc es procedeix a analitzar la pretesa vulneració al dret a la defensa i a l'assistència lletrada del Sr. A.P.A. en el procediment seguit contra ell per les autoritats judicials franceses, quin permeté a l'Estat francès sol·licitar la seva extradició per al compliment de la condemna imposada per la sentència

ferma dictada pel Tribunal Correctionnel d'A. (França) en data 9 d'octubre de 2012 a la pena de 4 mesos de presó.

D'una banda, hom observa que la defensa del Sr. A. no ha al·legat cap vulneració del dret a la defensa produïda davant dels tribunals andorrans en el marc del present procediment d'extradició –quina sí podria ser objecte d'incident de nul·litat d'actuacions establert a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials– sinó que ho fa respecte als procediments substanciats davant els tribunals francesos, petició que queda fora de l'àmbit de l'incident de nul·litat instat contra l'Aute dictat per aquesta Sala.

D'altra banda, respecte a la possible manca d'assistència lletrada del Sr. A. i el fet que no fou escoltat davant la jurisdicció francesa, cal recordar que aquesta qüestió ja fou resolta i desestimada en l'Aute de 18 de juliol de 2016 (núm. 58-2016) dictat per aquesta Sala.

D'acord amb la reiterada jurisprudència dels tribunals andorrans, l'incident de nul·litat d'actuacions sols hi cap contra les sentències o resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció reconegut en l'article 10 de la Constitució, i que l'incident de nul·litat d'actuacions no constitueix una nova instància processal on es puguin revisar els pronunciaments de la resolució impugnada, sinó un remei extraordinari encaminat a esmenar les vulneracions del dret fonamental a la jurisdicció que s'hagin produït en un procediment conclòs mitjançant sentència o altra resolució ferma.

Així, i sense ànim de realitzar repeticions innecessàries, la Sala Penal estimà que la resolució dictada a França el 9 d'octubre de 2012 (per la quina es condemnà al Sr. A. a quatre mesos de presó per abandó de familiar per impagament de pensions d'aliments), s'emmarca en el procediment previst als articles 410 i 411 del Codi de Procediment Penal francès, on la garantia de ser assistit per un advocat en els processos seguits contra un encausat en situació de rebel·lia satisfà les exigències de l'article 6.3 de la Convenció Europea per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, en tant que A. fou informat del seu dret a nomenar i a ser assistit per un lletrat en la citació efectuada per l'autoritat francesa competent i notificada a l'interessat per via consular, i el mateix va poder preveure raonablement les conseqüències de renunciar a l'assistència lletrada mitjançant la seva actitud passiva.

Així, la pretensió de reconeixement de la vulneració del dret a la defensa i a assistència lletrada de la defensa del Sr. A.P.A. ha d'esser desestimada.

B.- DRET A UN TRIBUNAL IMPARCIAL PREDETERMINAT PER LA LLEI I A OBTENIR UNA RESOLUCIÓ FONAMENTADA EN DRET.

II.- CONSIDERANT: en segon lloc, pel que fa a la pretesa vulneració del dret a un tribunal imparcial predeterminat per la llei en el present procediment, resulta pertinent posar en relleu que en data 24 de març de 2016 la defensa del Sr. A. va recusar els dos magistrats de nacionalitat francesa que componen aquest Tribunal pels mateixos motius ara al·legats en el present incident de nul·litat d'actuacions, és a dir, únicament en base a la seva nacionalitat i a les eventuais funcions jurisdiccionals que aquests dos magistrats exerceixen o van exercir a França, país que ara sol·licitava l'extradició del seu defensat. Dites recusacions ja foren resoltes negativament per part de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en l'Aute de data 25 de maig de 2016, notificat en la mateixa data a la representació lletrada d'A.

En dit aute ja es resolgué que (...) per a apartar a un jutge del coneixement d'un afer és necessari que existeixin dubtes objectivament justificats, que es trobin exterioritzats i recolzats en dades objectives, de les quals es pugui sustentar de manera fonamentada que no actuarà conforme a la llei, i que (...) la condició de magistrats o professors universitaris a França, no pot ésser tinguda en compte, (...) perquè els magistrats francesos desenvolupen la seva feina a Andorra de manera independent i amb subjecció al que es determina a la C.A. i a la Llei Qualificada de la Justícia, sense cap control o supervisió de l'Estat francès, la qual cosa atemptaria clarament a la sobirania de les Valls d'Andorra.

Tanmateix, d'acord amb la jurisprudència del M.I. Tribunal Constitucional, el dret a un tribunal predeterminat per la llei (...) *implica que l'òrgan judicial hagi estat creat prèviament a la presentació del contenciós i també que les normes de funcionament responguin als principis generals endegats anteriorment al desenvolupament del contenciós en qüestió* (Sentència d'11 de gener de 2016 recaiguda en la causa 2015-28 i 29-RE). I respecte a manca d'imparcialitat dels jutjadors des del punt de vista subjectiu, la jurisprudència de dit Tribunal ha establert que aquesta s'ha d'acreditar amb dades objectives i no en base a meres sospites o elucubracions.

Aplicant dites consideracions al cas d'autes, i pel que respecta al dret a un tribunal predeterminat per la llei, la creació de la Sala i composició dels membres del Tribunal en l'expedient registrat sota número TSJP-0000016/16 són prèvies a l'enjudiciament del recurs formulat per la defensa del Sr. A. i, en tot cas, segueix les normes establertes a la legislació andorrana, composició que fou degudament notificada a l'avui promotor de l'incident de nul·litat en mèrits de l'Aute 41-2016 i que ja fou objecte de recusació, desestimada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

D'altra banda, pel que fa al dret a un tribunal imparcial, tal i com posa en relleu el Mgfc. Ministeri Fiscal amb bon criteri, és evident el caràcter absurd de l'argument basat en raons de nacionalitat, atès que en aquestes condicions cap magistrat de segona instància en cap país podria resoldre un recurs d'apel·lació per quant, en seu d'apel·lació, cal reexaminar resolucions dictades en instància per jutges d'instància que són de la mateixa nacionalitat que els magistrats d'apel·lació i a quins poden fins i tot conèixer personalment, circumstàncies que en cap cas impliquen manca d'imparcialitat dels mateixos.

Per tant, del conjunt de resolucions dictades en el marc del present procediment d'extradició no se n'extreu cap element o indici que pugui comportar l'aparença de parcialitat de cap dels membres d'aquest Tribunal, actuant sempre d'acord amb la normativa legal i constitucional en vigor.

III.- CONSIDERANT: pel que fa a la vulneració al dret a obtenir una decisió fonamentada en dret, aquesta Sala torna a recordar que el tràmit establert a l'article 18 bis de la Llei Transitòria de Procediments Judicials no és una tercera instància en la que es pugui revisar el fons del recurs ja resolt.

De fet, El M.I. Tribunal Constitucional ja ha determinat que el dret a obtenir una decisió fonamentada en dret consisteix en (...) *el dret a obtenir una resolució que doni resposta a les peticions formulades i a les raons fonamentals en les que es basen aquestes peticions, a que aquesta decisions estiguin motivades, que no incorrin en errors materials patents i que no siguin irraonables des del punt de vista lògic ni des del punt de vista jurídic, tot entenent per resolució jurídicament irraonable la que s'aparta de manera clara de la communis opinio reiterada i constant dels juristes andorrans, és a dir, la resolució manifestament extravagant* (Sentències del Tribunal Constitucional de 16 de febrer de 2015, causa 2014-20-RE i de 7 de setembre del 2011, causa 2011-7 i 14-RE). És a dir, a obtenir una resolució judicial raonada en dret que doni cabdal resposta a les pretensions formulades per la part, sigui o no favorable als interessos de l'avui promotor del present incident.

Així, en l'Aute 58-2016 de 18 de juliol de 2016 es resol de forma motivada i absent d'arguments arbitraris el recurs formulat per la defensa del Sr. A. i revoca l'aute dictat pel M.I. Tribunal de Corts que denegava l'extradició d'A., fonamentat d'acord amb la legislació andorrana i fent conjugació dels elements obrant en autes amb els requisits exigits a la Llei qualificada d'Extradició i al Conveni Europeu d'Extradició.

No és doncs possible apreciar que l'examen per part del Tribunal jutgador de les disposicions processals del Codi de Procediment Penal francès aplicables al cas d'autes a fi de garantir que les mateixes no vulnerin

l'ordre públic andorrà comporti que la resolució dictada estigui fonamentada en dret francès i no andorrà, no apreciant-se tampoc la vulneració d'aquesta vessant del dret de l'article 10 de la Constitució.

C.- ADMISSIBILITAT DEL RECURS D'APEL·LACIÓ FORMULAT PEL MGFC. MINISTERI FISCAL

IV.- CONSIDERANT: finalment i tal com ha esmentat el Mgfc. Ministeri Fiscal, pel que fa a una possible vulneració del dret a un procés degut per haver admès el recurs formulat contra l'aute resolutori d'una petició d'extradició, aquesta Sala ja va resoldre expressament dita qüestió d'inadmissibilitat mitjançant Aute núm. 41-2016 de data 3 de juny de 2016.

No hi ha causa d'inadmissió del recurs per quant, en el marc de l'extradició, la Sala Penal resol seguint el procediment propi del recurs d'apel·lació, i no el previst pel recurs de suplicació, quin certament quedà expressament derogat per la Disposició final de la Llei qualificada de modificació del Codi de Procediment Penal de 10 de desembre de 1998.

Així, la redacció de l'article 12 de la Llei qualificada d'extradició que feia referència al "recurs de suplicació" fou vigent fins el 22 de setembre de 2005, data a partir de la qual fou modificada fent referència al "recurs d'apel·lació" en mèrits de la Disposició final tercera de la Llei 9/2005, qualificada del Codi Penal (BOPA 25, any 17), el tenor literal de la qual es torna a transcriure:

"Disposició final tercera (Llei 9/2005)

Es modifiquen l'article 12 i l'apartat 7 de l'article 14 de la Llei qualificada d'extradició, de 28 de novembre de 1996, que queden redactats com segueix:

"Article 12

El Ministeri Fiscal, així com la persona interessada, poden presentar recurs d'apel·lació davant de la Sala Penal del Tribunal Superior en el termini de quinze dies a comptar de la notificació de l'aute.

La Sala Penal resol d'acord amb el procediment previst per al recurs d'apel·lació. (...)"

En tot cas, el dret al recurs no pot ser considerat com una infracció del dret al procés degut i, en el supòsit que la resolució del M.I. Tribunal de Corts hagués estat contrària a l'argumentació de l'extraditable, ben segur que la seva representació lletrada no hagués impugnat la possibilitat de poder

formular recurs contra aquesta resolució. Hem d'observar, doncs, que aquesta argumentació esdevé totalment absurda.

En conseqüència, tampoc existeix una vulneració del dret a un procés degut de l'article 10 de la Constitució.

V.- CONSIDERANT: que per tot el que s'ha exposat, procedeix desestimar íntegrament l'incident de nul·litat d'actuacions interposat per la representació lletrada del Sr. A.P.A., amb la imposició al mateix de les despeses processals del present incident.

DECISIÓ

La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, en nom del poble andorrà, decideix:

1.- Desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions interposat per la defensa del Sr. A.P.A.

2.- Condemnar-lo al pagament de les despeses processals causades per l'incident.

Aquest Aute és ferm i executiu.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramesa certificació al M. Il·ltre. Tribunal de Corts, per al seu compliment i execució, ho acordem, manem i signem.